

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การเปรียบเทียบเศษส่วน
โดยใช้ $\frac{1}{2}$ เป็นเกณฑ์

ครูผู้สอน ครูพงษ์ธร รอดจินดา

ภาคเรียนที่ 1

หน่วยที่ 1 เศษส่วนและการบวก การลบ
การคูณ การหารเศษส่วน

หน่วยที่ 2 ทศนิยมและการบวก การลบ
การคูณ การหารทศนิยม

หน่วยที่ 3 สถิติและความน่าจะเป็นเบื้องต้น

การเปรียบเทียบเศษส่วน
โดยใช้ $\frac{1}{2}$ เป็นเกณฑ์

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มแบ่งบทบาทหน้าที่ตาม Gang of Four โดยมีผู้นำ ผู้บันทึก ผู้นำเสนอและผู้ประสานงาน
2. แจกบัตรภาพแสดงปริมาณเค้กกลุ่มละ 1 ชุด
3. ช่วยเหลือนักเรียนตามความเหมาะสม

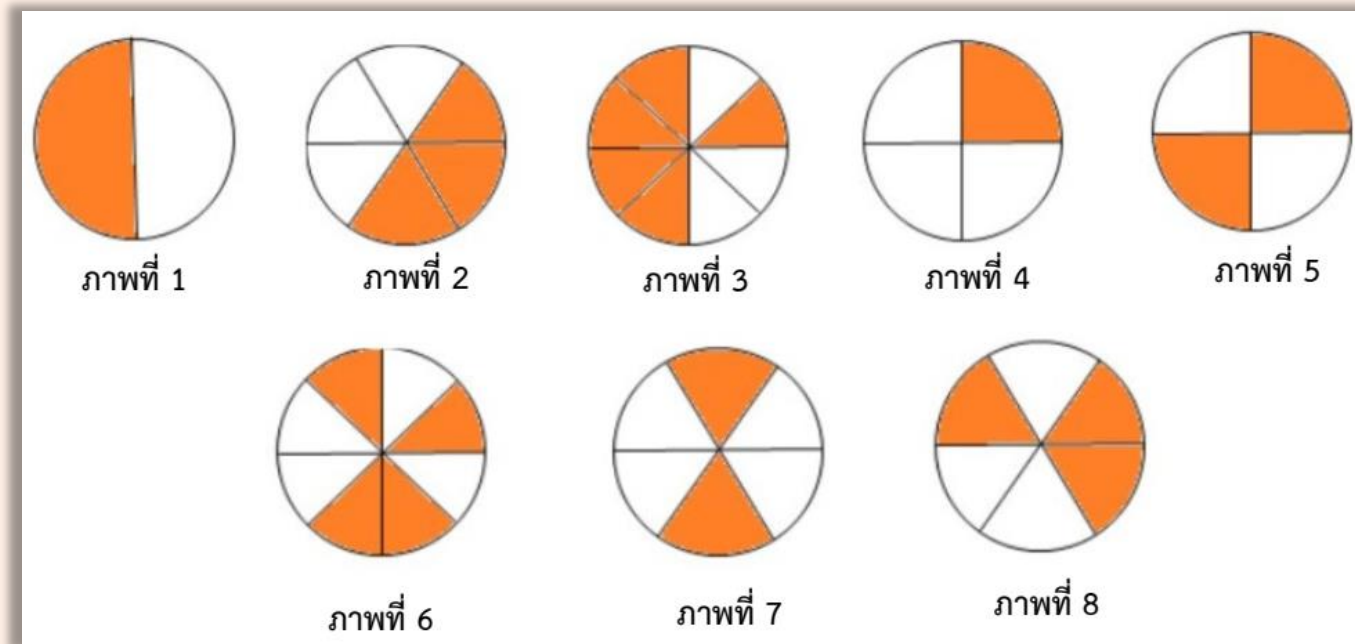
คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. นักเรียนช่วยกันเลือกบัตรภาพที่มีปริมาณเค้กที่เท่ากัน พร้อมบอกเหตุผลและบอกเศษส่วนที่แสดงปริมาณเค้กของแต่ละภาพ
2. นำเสนอพร้อมให้เหตุผล

พิจารณาบัตรภาพแสดงปริมาณเค้ก

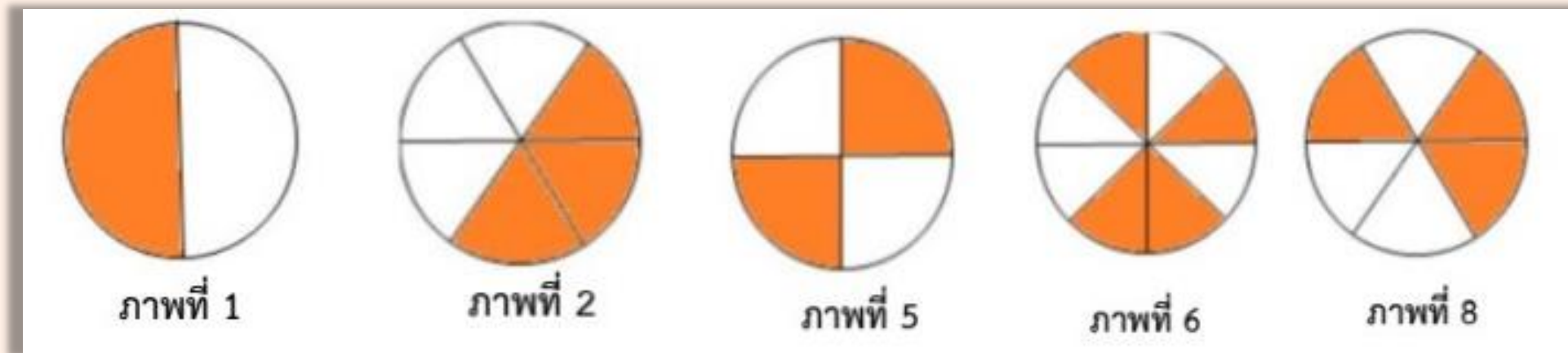
กำหนดให้บริเวณส่วนที่แรเงาแสดงปริมาณเค้กที่เหลืออยู่

จงเลือกบัตรภาพที่มีปริมาณเค้กที่เท่ากัน พร้อมบอกเหตุผลและบอกเศษส่วนที่แสดงปริมาณเค้กของแต่ละภาพ

บัตรภาพที่มีปริมาณเศษที่เท่ากัน

$$\frac{1}{2} = \frac{3}{6} = \frac{2}{4} = \frac{4}{8} = \frac{3}{6}$$

- บอกเศษส่วนที่เท่ากับ $\frac{1}{2}$ อีก 2 จำนวน พร้อมให้เหตุผล

$$\frac{1}{2} = \frac{2}{4} = \frac{3}{6} = \frac{4}{8} = \frac{\boxed{5}}{\boxed{10}} = \frac{\boxed{6}}{\boxed{12}}$$

ตัวเศษและตัวส่วนของเศษส่วน

ที่เท่ากับ $\frac{1}{2}$ มีความสัมพันธ์โดย

ตัวเศษเป็นครึ่งของตัวส่วนหรือ

ตัวส่วนเป็น 2 เท่าของตัวเศษ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เปรียบเทียบเศษส่วนโดยใช้ $\frac{1}{2}$ เป็นเกณฑ์
พร้อมทั้งให้เหตุผลในการสนับสนุนแนวคิด
ของตนเองได้อย่างสมเหตุสมผล

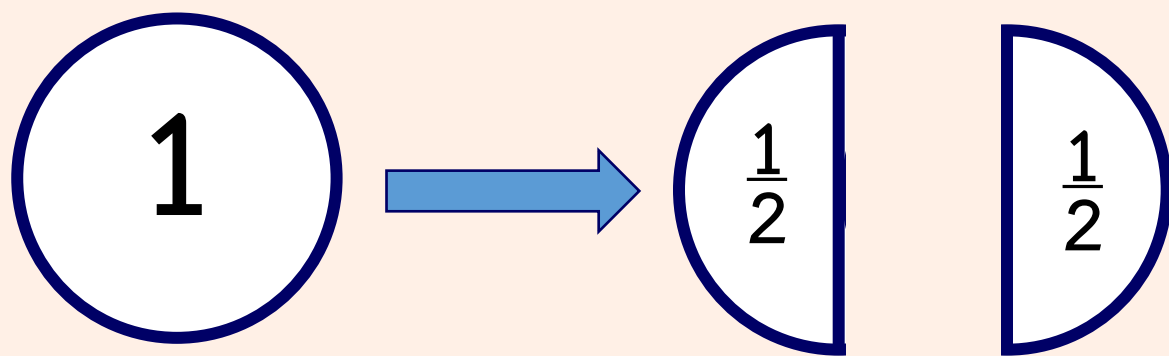
กิจกรรม

ครูแจกตัวนับรูปวงกลม กลุ่มละ 9 อัน
พร้อมกรรไกร จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกัน
ปฏิบัติกิจกรรมในการหาครึ่งของ 1, 3 และ 5

- ครึ่งของ 1 หาได้อย่างไร

แบ่ง 1 เป็น 2 ส่วน ส่วนละเท่า ๆ กัน

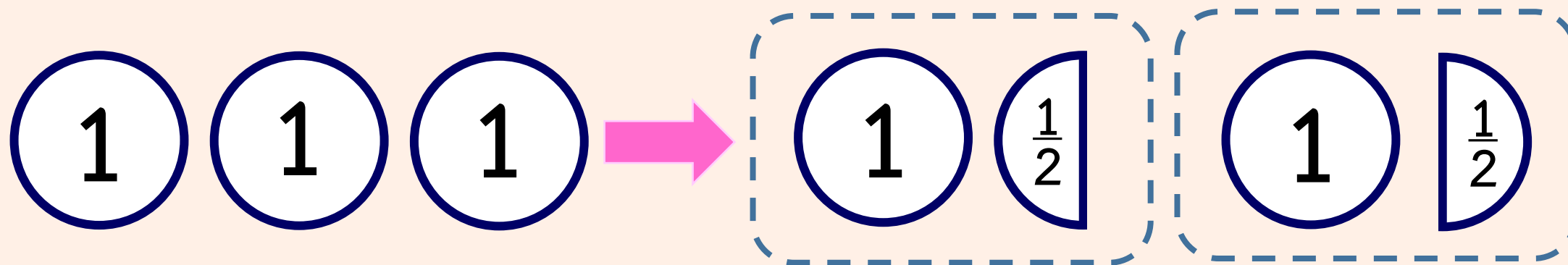

ดังนั้น ครึ่งของ 1 คือ $\frac{1}{2}$

- ครึ่งของ 3 หาได้อย่างไร

แบ่ง 3 เป็น 2 ส่วน ส่วนละเท่า ๆ กัน

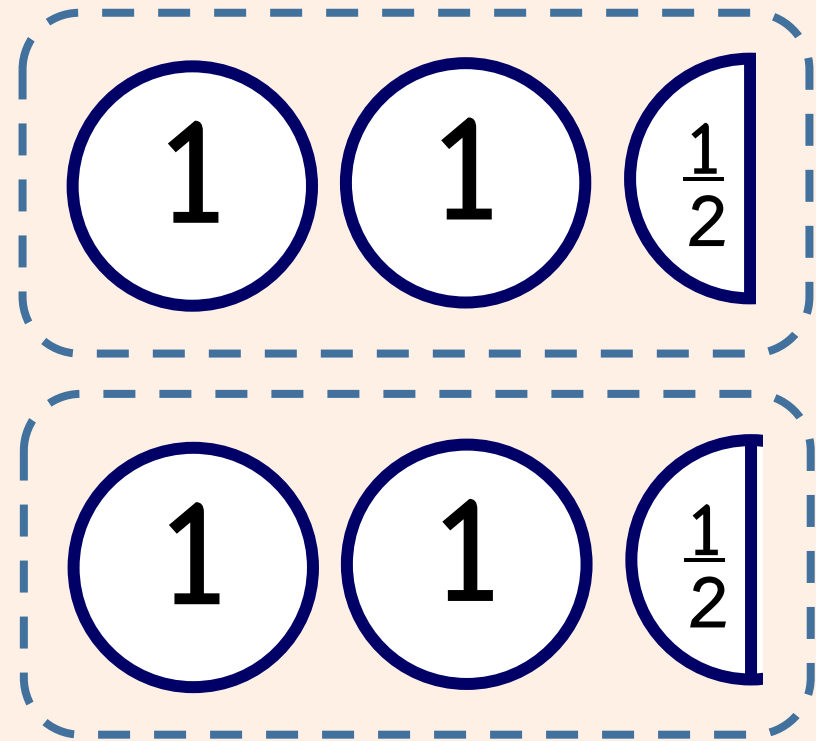
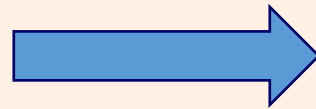
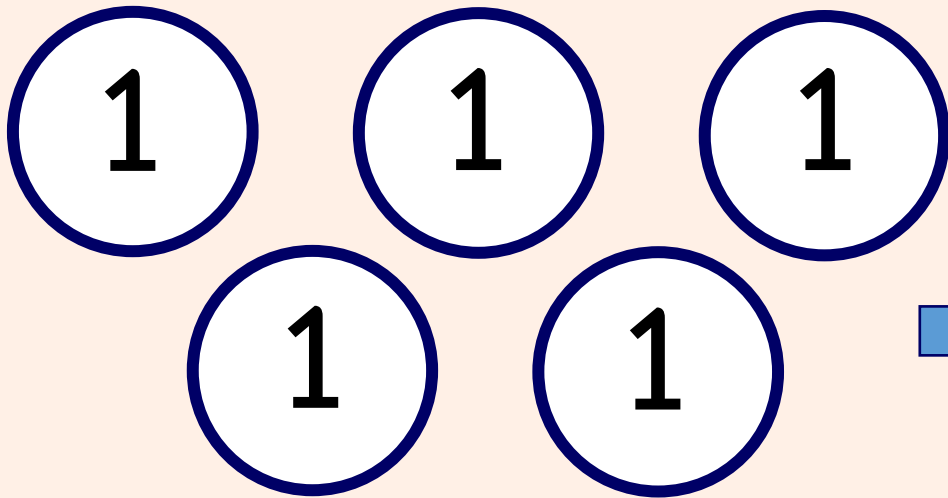

ดังนั้น ครึ่งของ 3 คือ $1\frac{1}{2}$

- ครึ่งของ 5 หาได้อย่างไร

แบ่ง 5 เป็น 2 ส่วน ส่วนละเท่า ๆ กัน

ดังนั้น ครึ่งของ 5 คือ $2\frac{1}{2}$

พิจารณาเปรียบเทียบ $\frac{3}{8}$ กับ $\frac{1}{2}$ และ $\frac{5}{8}$ กับ $\frac{1}{2}$

$$\frac{1}{2} = \frac{\square}{8} \text{ เพราะเหตุใด}$$

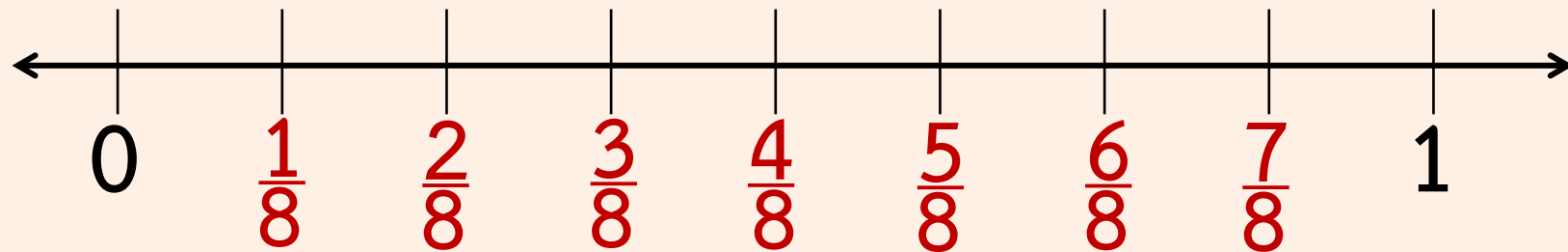
$$\frac{1}{2} = \frac{4}{8} \text{ เพราะ } \frac{1 \times 4}{2 \times 4} = \frac{4}{8}$$

พิจารณาเปรียบเทียบ $\frac{3}{8}$ กับ $\frac{1}{2}$ และ $\frac{5}{8}$ กับ $\frac{1}{2}$

เขียน $\frac{4}{8}$ บนเส้นจำนวนได้อย่างไร เพราะเหตุใด

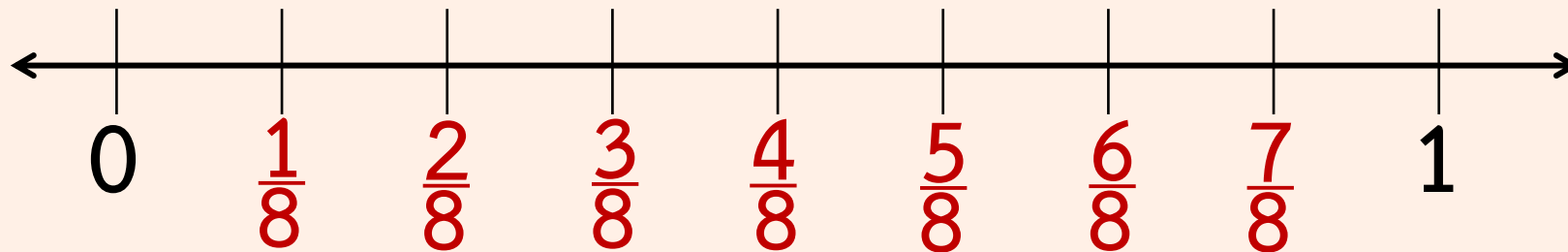
แบ่งระยะ 1 หน่วย จาก 0 ถึง 1 ออกเป็น 8 ส่วนเท่า ๆ กัน

พิจารณาเปรียบเทียบ $\frac{3}{8}$ กับ $\frac{1}{2}$ และ $\frac{5}{8}$ กับ $\frac{1}{2}$

เขียน $\frac{4}{8}$ บนเส้นจำนวนได้อย่างไร เพราะเหตุใด

ต้องการ 4 ส่วน จาก 8 ส่วน

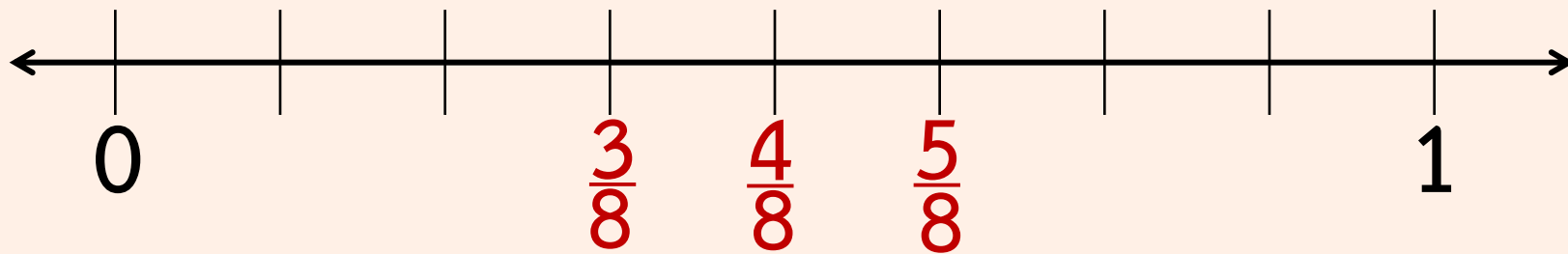
ครึ่งของ 8 คือ 4 จะได้ $\frac{4}{8} = \frac{1}{2}$

พิจารณาเปรียบเทียบ $\frac{3}{8}$ กับ $\frac{1}{2}$ และ $\frac{5}{8}$ กับ $\frac{1}{2}$

เขียน $\frac{3}{8}$ และ $\frac{5}{8}$ บนเส้นจำนวนได้อย่างไร

สรุปการเปรียบเทียบ $\frac{3}{8}$ กับ $\frac{1}{2}$ และ $\frac{5}{8}$ กับ $\frac{1}{2}$ ได้อย่างไร

$$\frac{3}{8} < \frac{4}{8} \quad \text{หรือ} \quad \frac{3}{8} < \frac{1}{2}$$
$$\frac{5}{8} > \frac{4}{8} \quad \text{หรือ} \quad \frac{5}{8} > \frac{1}{2}$$

การเปรียบเทียบเศษส่วน

โดยใช้ $\frac{1}{2}$ เป็นเกณฑ์

มีวิธีการพิจารณาดังนี้

ถ้าตัวเศษของเศษส่วนเป็นครึ่งของ
ตัวส่วน หรือตัวส่วนของเศษส่วน
เป็นสองเท่าของตัวเศษแล้ว
เศษส่วนนั้นจะเท่ากับ $\frac{1}{2}$

ถ้าตัวเศษของตัวส่วนน้อยกว่า
ครึ่งของตัวส่วน เศษส่วนนั้น
จะน้อยกว่า $\frac{1}{2}$

ถ้าตัวเศษของตัวส่วนมากกว่า
ครึ่งของตัวส่วน เศษส่วนนั้น
จะมากกว่า $\frac{1}{2}$

ตัวอย่าง เปรียบเทียบ $\frac{9}{14}$ กับ $\frac{8}{19}$
โดยใช้ $\frac{1}{2}$ เป็นเกณฑ์

เปรียบเทียบ $\frac{9}{14}$ กับ $\frac{1}{2}$

พิจารณาตัวส่วน คือ **14** ครึ่งของ 14 คือ **7**

ซึ่ง $\frac{7}{14} = \frac{1}{2}$ จะได้ $\frac{9}{14} > \frac{7}{14}$

แสดงว่า $\frac{9}{14} > \frac{1}{2}$

เปรียบเทียบ $\frac{8}{19}$ กับ $\frac{1}{2}$

พิจารณาตัวส่วน คือ 19 ครึ่งของ 19 คือ $9\frac{1}{2}$

ซึ่ง $8 < 9\frac{1}{2}$

แสดงว่า $\frac{8}{19} < \frac{1}{2}$

เปรียบเทียบ $\frac{9}{14}$ กับ $\frac{8}{19}$

ดังนั้น $\frac{9}{14} > \frac{8}{19}$

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. ให้นักเรียนเขียนโจทย์ลงในสมุดจำนวน 3 ข้อ
2. ให้นักเรียนสรุปคำตอบ
3. ครูเดินดูเพื่อตรวจสอบความเข้าใจและช่วยเหลือนักเรียนตามความเหมาะสม

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. นักเรียนแสดงวิธีการเปรียบเทียบ จำนวน 3 ข้อ
2. นักเรียนสรุปคำตอบ

1. เปรียบเทียบ $\frac{3}{10}$ กับ $\frac{4}{6}$

2. เปรียบเทียบ $\frac{8}{16}$ กับ $\frac{9}{18}$

3. เปรียบเทียบ $\frac{5}{7}$ กับ $\frac{10}{20}$

ឆេតិយ

1. เปรียบเทียบ $\frac{3}{10}$ กับ $\frac{4}{6}$

วิธีทำ พิจารณา $\frac{3}{10}$

ครึ่งของ 10 คือ 5 ซึ่ง $\frac{5}{10} = \frac{1}{2}$ จะได้ $\frac{3}{10} < \frac{5}{10}$

แสดงว่า $\frac{3}{10} < \frac{1}{2}$

1. เปรียบเทียบ $\frac{3}{10}$ กับ $\frac{4}{6}$

พิจารณา $\frac{4}{6}$

ครึ่งของ 6 คือ 3 ซึ่ง $\frac{3}{6} = \frac{1}{2}$ จะได้ $\frac{4}{6} > \frac{3}{6}$

แสดงว่า $\frac{4}{6} > \frac{1}{2}$

ดังนั้น $\frac{3}{10} < \frac{4}{6}$

3. เปรียบเทียบ $\frac{5}{7}$ กับ $\frac{10}{20}$ (ต่อ)

วิธีทำ

พิจารณา $\frac{5}{7}$

ครึ่งของ 7 คือ $3\frac{1}{2}$ ซึ่ง $5 > 3\frac{1}{2}$

จะได้ $\frac{5}{7} > \frac{1}{2}$

พิจารณา $\frac{10}{20}$

ครึ่งของ 20 คือ 10 ซึ่ง $\frac{10}{20} = \frac{1}{2}$

ดังนั้น $\frac{5}{7} > \frac{10}{20}$

แบบฝึกหัด 1.1

แบบฝึกหัด 1.1

1. กำหนดเศษส่วน $\frac{9}{12}$ $\frac{4}{8}$ $\frac{11}{16}$ $\frac{7}{7}$ $\frac{10}{22}$ $\frac{5}{13}$ $\frac{8}{19}$ $\frac{18}{24}$ และ $\frac{15}{30}$

- 1) เศษส่วนที่เท่ากับ $\frac{1}{2}$ คือ _____
- 2) เศษส่วนที่มากกว่า $\frac{1}{2}$ คือ _____
- 1) เศษส่วนที่น้อยกว่า $\frac{1}{2}$ คือ _____

2. แสดงวิธีคิดการเปรียบเทียบเศษส่วนโดยใช้ $\frac{1}{2}$ เป็นเกณฑ์

- 1) $\frac{1}{2}$ กับ $\frac{2}{6}$
 _____
 _____
- 2) $\frac{7}{14}$ กับ $\frac{5}{10}$
 _____
 _____
 _____

3) $\frac{4}{9}$ กับ $\frac{7}{12}$

---

4) $\frac{6}{11}$ กับ $\frac{9}{20}$

---

5) $\frac{11}{18}$ กับ $\frac{15}{30}$

สรุปบทเรียน

การเปรียบเทียบเศษส่วน

โดยใช้ $\frac{1}{2}$ เป็นเกณฑ์

มีวิธีการพิจารณาดังนี้

ถ้าตัวเศษของเศษส่วนเป็นครึ่งของ
ตัวส่วน หรือตัวส่วนของเศษส่วน
เป็นสองเท่าของตัวเศษแล้ว
เศษส่วนนั้นจะเท่ากับ $\frac{1}{2}$

ถ้าตัวเศษของตัวส่วนน้อยกว่า
ครึ่งของตัวส่วน เศษส่วนนั้น
จะน้อยกว่า $\frac{1}{2}$

ถ้าตัวเศษของตัวส่วนมากกว่า
ครึ่งของตัวส่วน เศษส่วนนั้น
จะมากกว่า $\frac{1}{2}$

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

การเปรียบเทียบเศษส่วน
ที่มีตัวส่วนไม่เท่ากัน

สิ่งที่ต้องเตรียม

- แบบฝึกหัด 1.2
- กระดาษรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสที่แบ่งเป็น 8 ส่วน และ 12 เท่า ๆ กัน
- สีไม้

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

